

นโยบายการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ ภายใต้ พระราชบัญญัติสหกรณ์

21 มีนาคม 2565

วิทยากร นายอนันต์ ชาตรูปะชีวิน
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงของ ชสค.
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการการลงทุนของ ชสอ.
อดีตผู้จัดการใหญ่
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

ขอบเขตการบรรยาย

ระบบสหกรณ์ และปัญหาที่เกิดขึ้น

แนวคิดในการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์

สาระสำคัญของพ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ.2562

สาระสำคัญของกฎกระทรวงฯตาม ม.89/2

พ.ร.บ.สหกรณ์(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

คณะกรรมการที่ปรึกษาการกำกับดูแล

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ← นายทะเบียนสหกรณ์ → กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นๆ 8 แห่ง

30 กันยายน 2563

3.37 ล้านคน
1,374 สหกรณ์
สินทรัพย์ 2.95 ล้านล้านบาท
สินทรัพย์เพิ่ม 4.66%
ธุรกิจเติบโต ลดลง 2.17%
NPL=0.47% ของลูกหนี้เงินให้กู้ทั้งสิ้น

ที่ประชุมใหญ่

ผู้สอบบัญชี

คณะกรรมการดำเนินการ

ผู้ตรวจสอบกิจการ

ฝ่ายจัดการ

กรณีศึกษา#1

สหกรณ์ขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรง ไม่สามารถชำระหนี้ต่างๆได้
มีผู้เสียหายคือเจ้าหนี้สหกรณ์ 56,599ราย เป็นเงิน 2.19หมื่นล้านบาท
สหกรณ์ที่ฝากเงิน 74สหกรณ์ เป็นเงินรวม 7.38พันล้านบาท

จำเลยคืออดีตประธานสหกรณ์ และคณะผู้บริหารสหกรณ์ กับเอกชนรวม 13 ราย อดีต ผช.ผจก.และรองผจก.ใหญ่ และอดีต หน.ฝ่ายสินเชื่อ

> ร่วมกันทำสัญญากู้เงินระหว่างสหกรณ์ กับ
สมาชิกสมทบ ซึ่งเป็นนิติบุคคลหรือคณะบุคคลที่
ไม่ได้ถือหุ้นในสหกรณ์ จำนวน 28 ราย รวมเงิน
สัญญากู้ยืม 11,858ล้านบาท บางรายมิได้มีการ
การกู้เงินกันจริง

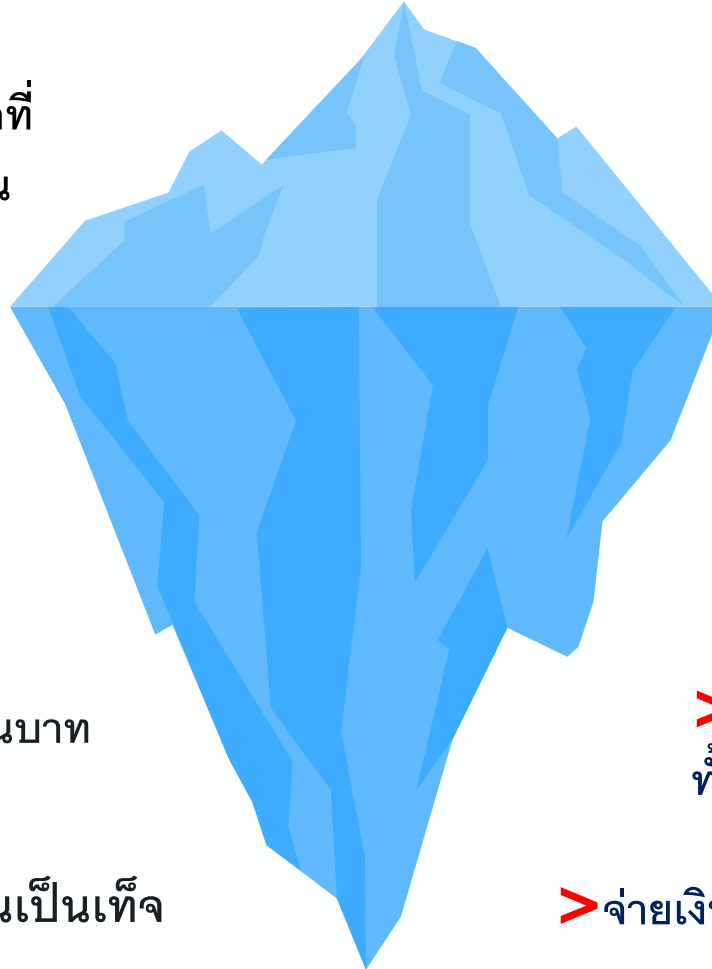
> ญาติพี่น้องประธานถือหุ้นใน บ.ผู้กู้

> เอกสารสัญญากู้ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

> ประเมินราคาหลักทรัพย์มากเกินจริง

> เบิกจ่ายเงินทดรองจ่าย 3 พันล้านบาท
ที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ

> บันทึกรายการทางการเงินอันเป็นเท็จ
เพื่อปกปิดการทุจริต

> ร่วมกันส่งจ่ายเช็คเบิกเงินสดไปเป็น
ของตนเองโดยทุจริต 10,812 ล้านบาท

> อดีตประธานมีการยกยอกทรัพย์สิน
สหกรณ์ 22 ล้านบาท

> เอกสารเงินกู้ปลอม เอกสารสิทธิ
และเอกสารปลอมอื่น

> ตกแต่งบัญชีสหกรณ์ให้เป็นเท็จว่ามีกำไรสุทธิ
ทั้งที่ขาดทุนสุทธิจำนวนมากมาตลอด

> จ่ายเงินปันผลและเฉลี่ยคืนจากกำไรที่มิได้เกิดขึ้นจริง

กรณีศึกษา#2

สมาชิกร้องเรียนเรื่องความไม่โปร่งใสในการบริหารงานของBoard

กำไรลดลงจาก 91.53 ล้าน เหลือ 28.07 ล้าน > บัณฑิตผล 1.19% เฉลี่ยคืน 1.17%

เปลี่ยนผู้สอบบัญชีจากเอกชนมาเป็น กตส.

พบว่าตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่ำกว่าเกณฑ์ 180.14 ล้าน = แสดงถึงกำไรที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริง

การให้เงินกู้ไม่เป็นไปตามระเบียบ

ให้เงินกู้จำนวนมากในกลุ่มกรรมการ

การให้กู้โดยไม่มีหลักประกัน

ไม่ติดตามทวงถามลูกหนี้ผิดนัดชำระ

มีการปรับโครงสร้างหนี้โดยขยาย

งวดชำระมากจนเป็นเหตุให้สหกรณ์
เสียหาย

การทุจริตของผู้บริหารในการจ้างบริษัทประกัน

การจัดทำงบการเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ นทส.

ยังมีอีกหลายสหกรณ์ที่มี

ปัญหา

ด้านธรรมาภิบาล

(การกำกับดูแลกิจการที่ดี)

ปัญหาการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์

- **ซื้อสิทธิ์ขายเสียง** ○ **การบริหารจัดการไม่โปร่งใส** ○ **ผลประโยชน์ทับซ้อน** ○ **ใช้อำนาจหน้าที่ในทางทุจริต**
- **ให้กู้เกินความสามารถชำระคืน** ○ **ให้กู้ผิดระเบียบ** ○ **การประเมินราคาหลักทรัพย์เกินจริง** ○ **เอกสารสัญญาไม่สมบูรณ์**
- **การปรับโครงสร้างหนี้ผิดหลักการ** ○ **มีความรู้ด้านการบริหารการเงิน การลงทุน และการบริหารความเสี่ยงไม่เพียงพอ**
- **ลงทุนนอกกรอบวัตถุประสงค์และกฎหมาย** ○ **ลงทุนโดยไม่กระจายความเสี่ยง** ○ **การแสวงหากำไรในทางที่เสี่ยง**
- **พึ่งพาเงินทุนจากภายนอกมากกว่าภายใน** ○ **กู้สั้นปล่อยยาว** ○ **ดำรงเงินทุนไม่เพียงพอต่อการดูแลสภาพคล่อง** **ฯลฯ**
- **ขาดสภาพคล่อง** ○ **ตกแต่งบัญชีไม่สะท้อนความจริง** ○ **การตรวจสอบกิจการ และการสอบบัญชีไม่มีประสิทธิภาพ**
- **ขาดระบบการเงินที่เชื่อมโยงเกี่ยวพันกัน**

ประเด็นปัญหาอยู่ที่ส่วนใด?

ผู้บริหารไม่มีจริยธรรม และธรรมาภิบาล?

ไม่มีแนวทาง/เกณฑ์การบริหารจัดการที่ดี?

ไม่มีระบบและเกณฑ์กำกับดูแลที่ดี?

WARNING!

ผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลไม่ทำหน้าที่?

ผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลไม่มีอำนาจ?

พ.ร.บ. สหกรณ์ไม่สอดคล้องกับการสร้าง
ความเข้มแข็งให้ระบบสหกรณ์?

โครงสร้างระบบสหกรณ์ที่ไม่เกื้อหนุนกัน?

ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

วันที่ 14 มิถุนายน 2559 นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการให้กระทรวงการคลัง ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำกฎหมายเพื่อปฏิรูประบบบริหารจัดการและกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ (สอ.) และสหกรณ์เครดิตยูเนียน (สค.) ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็น

วันที่ 15 สิงหาคม 2559 สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นเรื่อง ร่างกฎหมายเพื่อการปฏิรูประบบการบริหารจัดการและ กำกับดูแล สอ. และ สค. (พ.ร.บ.คณะกรรมการกำกับกิจการสหกรณ์การเงินขนาดใหญ่) ณ หอประชุม ธกส.

ภาคสหกรณ์เสนอความคิดเห็นว่า การพัฒนากระบวนการดำเนินงาน การส่งเสริมและพัฒนาทางการเงิน และการกำกับดูแล สอ. และ สค. ทั้งด้านแนวทางปฏิบัติเพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาชิก (Market Conduct) ด้านธรรมาภิบาล (Governance) และด้านความมั่นคงทางการเงิน (Prudence) สามารถกระทำได้โดยการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และแนวปฏิบัติภายใต้ พ.ร.บ.สหกรณ์ปัจจุบัน หรือที่จะปรับปรุงในอนาคตได้ ไม่จำเป็นต้องออก พ.ร.บ. ใหม่ให้ซ้ำซ้อนสับสน

ยกระดับการกำกับดูแลใน4ด้าน

Legal reform

เพิ่มอำนาจทางกฎหมายแก่ผู้กำกับดูแล
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแล

Regulatory reform

ยกระดับเกณฑ์กำกับดูแลและการตรวจสอบ
เพื่อดูแลความเสี่ยงให้เหมาะสม

Infrastructure reform

ปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐาน
เพื่อการติดตามอย่างต่อเนื่อง

Institution reform

จัดตั้งศูนย์กลางทางการเงิน
เพื่อเป็นแหล่งบริหารสภาพคล่อง
ทั้งในภาวะปกติและวิกฤต

ร่างพ.ร.บ.สหกรณ์
ฉบับเสนอโดยสมาชิก สนช.

ร่างพ.ร.บ.สหกรณ์
ฉบับเสนอโดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพ.ร.บ.สหกรณ์
ฉบับเสนอโดยประชาชน

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 29พ.ย.61

มติ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย

ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ.2562
มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ.2562 เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่๓) พ.ศ.๒๕๖๒

มีผลใช้บังคับตั้งแต่

วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นต้นไป

มีสาระสำคัญอะไรใหม่?

เหตุผลและความจำเป็น ในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

➔ เพื่อการพัฒนาและการสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ และการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของสหกรณ์และสมาชิกให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- โดย > กำหนดคุณสมบัติของสมาชิก
- > ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับสมาชิกสมทบ
 - > กำหนดประเภท ลักษณะ วัตถุประสงค์ และขอบเขตการดำเนินกิจการสหกรณ์
 - > กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่
- > เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบกิจการ งบการเงิน การสอบบัญชี การดำเนินงาน และการกำกับดูแล สอ.และ สค.ไว้เป็นการเฉพาะ
- > กำหนดคุณสมบัติของกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิใน คพช.
- > กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ > แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของ นทส.
- > ปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราโทษ

“สหกรณ์ หมายความว่า
คณะบุคคลซึ่งรวมกันดำเนินกิจการ
เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม
ของสมาชิกสหกรณ์ผู้มีสัญชาติไทย
โดยช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้”

สหกรณ์ที่มีสมาชิกที่มีสัญชาติไทยให้ปรับปรุงแก้ไขให้แล้วเสร็จภายใน1ปี
หากมีนิติกรรมกับสหกรณ์ ให้นิติกรรมนั้นยังคงมีอยู่ต่อไปจนสิ้นสุดไป
ตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน แต่จะทำการใดผูกพันขึ้นใหม่มิได้

ม.9

เพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

ม.13

ให้มีการประชุมไม่น้อยกว่าปีละ4ครั้ง

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

ให้แต่งตั้ง

1. คณะอนุกรรมการพัฒนาบุคลากรสหกรณ์

2. คณะอนุกรรมการการลงทุน

อาจแต่งตั้ง

คณะอนุกรรมการอื่นตามความจำเป็น
โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน

คุณสมบัติ การดำรงและพ้นจากตำแหน่ง การดำเนินงาน ตามที่ คพช.กำหนด

เพิ่มเติมอำนาจนายทะเบียนสหกรณ์

สั่งให้มีการตรวจสอบการดำเนินงานหรือฐานะการเงินของสหกรณ์(ม.16)

สั่งให้จัดทำแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ (ม.16)

สั่งให้ระงับการดำเนินงานหรือให้เลิกสหกรณ์ถ้าเห็นว่ากระทำการ
อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิก(ม.16)

สั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์มาชี้แจงหรือส่งเอกสารฯ (ม.17)

สั่งยับยั้งหรือเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมBoard หาก
ฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบสหกรณ์และคำสั่งนทส. (ม.20)

ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย (ม.21)

เพิ่มเติมอำนาจนายทะเบียนสหกรณ์

สั่งให้Boardแก้ไขข้อบกพร่องตามที่ นทส.กำหนด (ตามเดิม)

สั่งให้Boardหยุดปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราวจนกว่าจะแก้ไขเสร็จ (ม.22)

สั่งให้Boardระงับการปฏิบัติที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่อง
หรืออาจทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์ฯ (ม.22)

สั่งให้Boardพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะหรือรายคน(ตามเดิม)

มอบหมายผู้มีอำนาจทำการแทนBoard และสหกรณ์ (ม.23)

กำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นกรรมการหรือผู้จัดการ (ม.52)

เพิ่มประเภทสหกรณ์

1. สหกรณ์การเกษตร
2. สหกรณ์ประมง
3. สหกรณ์นิคม
4. สหกรณ์ร้านค้า
5. สหกรณ์บริการ
6. สหกรณ์ออมทรัพย์
7. สหกรณ์เครดิตยูเนียน
8. สหกรณ์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน
วัตถุประสงค์
และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ
ให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

สมาชิกสมทบของสหกรณ์

ต้องเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งบรรลุนิติภาวะ

ต้องมีความสัมพันธ์กับสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์
ตามหลักเกณฑ์ที่ นทส.กำหนด

ยกเว้น ส.ร้านค้า ส.ออมทรัพย์ ส.เครดิตยูเนียน ที่ตั้งอยู่ใน
สถานศึกษา อาจารย์ผู้ศึกษาในสถานศึกษานั้นซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะเป็นสมาชิกสมทบได้

คุณสมบัติ วิธีรับสมัคร การขาดสมาชิกภาพ สิทธิหน้าที่
ให้กำหนดในข้อบังคับโดยความเห็นชอบของ นทส.

ไม่ให้กู้ยืมเงินสหกรณ์เกินกว่าเงินฝากและหุ้นของตน

ไม่ให้นับเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ ไม่ให้สิทธิออกเสียง หรือเป็นกรรมการ

การรับฝากเงินจากนิติบุคคล

สหกรณ์สามารถรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทประจำ
จาก

1. สมาชิก
2. สหกรณ์อื่น
3. สมาคมฉาบปะนกิจสงเคราะห์ ซึ่งมีสมาชิกของ
สมาคมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของ
สหกรณ์ผู้รับฝากเงิน
4. นิติบุคคลซึ่งมีบุคลากรหรือลูกจ้างไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของ
สหกรณ์ผู้รับฝากเงิน

(ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจาก นทส.)

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหาร

คณะกรรมการ กรรมการ หรือผู้จัดการ

ต้องปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ขอบเขต
แห่งการดำเนินงาน ข้อบังคับ และมติที่ประชุมใหญ่
ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์
ของสหกรณ์ หรือสมาชิก

คณะกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ และจนท.ผู้มีส่วนร่วม

ต้องรับผิดชอบร่วมกันในความเสียหายต่อสหกรณ์ในกรณี

- 1.แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ
- 2.ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง นทส.
- 3.ดำเนินงานนอกขอบวัตถุประสงค์ หรือขอบเขตแห่งการดำเนินงานของสหกรณ์

คณะกรรมการ กรรมการ หรือผู้จัดการ ไม่ต้องรับผิดในความเสียหายต่อสหกรณ์ในกรณี

1. แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ 2. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทส. 3. ดำเนินการนอกวัตถุประสงค์

หาก

1. พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ร่วมกระทำการอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์

2. ได้คัดค้านในที่ประชุมโดยปรากฏในรายงานการประชุม หรือได้คัดค้านเป็นหนังสือยื่นต่อประธานที่ประชุมภายใน 3 วันนับแต่สิ้นสุดการประชุม

เพิ่มลักษณะต้องห้าม ของกรรมการ หรือผู้จัดการ

- 1) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ยกเว้นประมาทหรือลหุโทษ
- 2) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่
- 3) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุด
- 4) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่
- 5) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้จัดการตามม.89/3
- 6) เป็นกรรมการหรือผู้จัดการในสหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกตามม.89/3*
- 7) เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่ นทส.กำหนด

ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง

(*เป็นกรรมการหรือผู้จัดการในชุดที่มีปัญหาในสหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิก)

ผู้ตรวจสอบกิจการ

จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการรับ
สมัคร และการขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบ
กิจการ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยอาจ
กำหนดให้แตกต่างกันตามขนาดและประเภทของ
สหกรณ์ได้

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2563

(ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2564)

ข้อ 7 ผู้ตรวจสอบกิจการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นสมาชิกของสหกรณ์นั้น หรือบุคคลภายนอก ที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์
- (2) ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกิจการจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับการรับรองหลักสูตรจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

กรณีคณะผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ต้องมีอย่างน้อยหนึ่งคนที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการเงิน การบัญชี การบริหารธุรกิจเศรษฐศาสตร์

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2563

ข้อ 9 ให้สหกรณ์กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการที่พึงมีไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ แต่ต้องไม่เกินห้าคนหรือหนึ่งนิติบุคคล

สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ต้องกำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการอย่างน้อยสามคนหรือหนึ่งนิติบุคคล เรียกว่า “คณะผู้ตรวจสอบกิจการ”

ข้อ 14 ให้สหกรณ์กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ตรวจสอบกิจการไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ โดยต้องกำหนดให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละไม่เกินสามปีนับแต่ปีบัญชีที่ที่ประชุมใหญ่มีมติเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2563

ข้อ 18 ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์ ทั้งด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และด้านปฏิบัติการในการดำเนินธุรกิจรวมถึง **การประเมินผลการควบคุมภายใน** การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศของสหกรณ์ และการตรวจสอบในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (1) ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชี
- (2) ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงาน
- (3) สอบทานระบบการปฏิบัติงานของสหกรณ์ เพื่อให้เป็นตามกฎหมาย ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์ รวมถึงคำสั่งของส่วนราชการที่กำกับดูแลกำหนดให้ต้องปฏิบัติ
- (4) ตรวจสอบและสอบทานระบบการควบคุม ดูแลรักษาทรัพย์สินของสหกรณ์

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2563

ข้อ 19 คณะผู้ตรวจสอบกิจการต้องกำหนดขอบเขตการตรวจสอบและ
เสนอรายงานผลการตรวจสอบเฉพาะด้าน ในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) ตรวจสอบรายงานทางการเงิน
- (2) ตรวจสอบการบริหารความเสี่ยง เช่น ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ด้าน
การลงทุน ด้านสภาพคล่อง ด้านการปฏิบัติการ เป็นต้น
- (3) ตรวจสอบการบริหารด้านสินเชื่อ
- (4) ตรวจสอบการบริหารด้านการลงทุน
- (5) ตรวจสอบการบริหารสภาพคล่อง

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2563

บทเฉพาะกาล

ข้อ 27 ในกรณีที่ข้อบังคับกำหนดเรื่องการตรวจสอบกิจการไว้ชัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ข้อบังคับมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามระเบียบนี้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 28 ผู้ตรวจสอบกิจการในสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ที่ไม่มีคุณสมบัติตามข้อ 7 วรรคสอง ให้ถือว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้ต่อไปได้ จนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับ

ผู้สอบบัญชี

ให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นผู้สอบบัญชีของสหกรณ์
 ในการนี้ กตส.อาจแต่งตั้งผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือบุคคลอื่น
 เป็นผู้สอบบัญชีของสหกรณ์ตามขนาดได้ตามระเบียบที่อธิบดี
 กตส.กำหนด

การสอบบัญชีให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีและ
 ตามระเบียบที่อธิบดี กตส.กำหนด

นายทะเบียนสหกรณ์

การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ให้ ก.เกษตรและสหกรณ์ หรือร่วมกับ ก.คลัง และ ธนาคารแห่งประเทศไทย

ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในเรื่องต่างๆ

โดยอาจกำหนดให้แตกต่างกันตามขนาดสหกรณ์ได้

- 1.กำหนดขนาดของสอ.และสค.
- 2.กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นของกรรมการและผู้จัดการ
- 3.กำหนดอำนาจหน้าที่ของBoard
- 4.การให้กู้และการให้สินเชื่อ
- 5.การรับฝากเงิน การก้อหน้และภาระผูกพัน รวมถึงการกู้ยืมเงิน หรือการค้าประกัน
- 6.การดำรงเงินกองทุน
- 7.การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
- 8.การฝากเงินหรือการลงทุน

- 9.การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล
- 10.การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง
- 11.การจัดทำบัญชี การเปิดเผยงบการเงิน การสอบบัญชี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี
- 12.การจัดเก็บและรายงานข้อมูล
- 13.เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน และการกำกับดูแล

ม.89/4

กลไกการกำกับดูแล

คณะกรรมการที่ปรึกษาการกำกับดูแล สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ปลัดหรือรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธาน
ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
ผู้แทนกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย	กรรมการ
ผู้แทนสำนักงาน กสท.	กรรมการ
ข้าราชการ กสส.ที่อธิบดีกสส.แต่งตั้ง	เลขานุการ
ข้าราชการ กสส.ที่อธิบดีกสส.แต่งตั้ง	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่

ให้คำปรึกษาแนะนำ

เสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา

เสนอให้ปรับปรุงระเบียบหรือคำสั่ง

เกี่ยวกับการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

แก่

นายทะเบียนสหกรณ์

ชุมนุมสหกรณ์จะมีฐานะเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาค
หรือระดับประเทศ ต้องจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวย
ประโยชน์แก่สหกรณ์ในภูมิภาคหรือทั่วประเทศ
ที่เป็นสหกรณ์ประเภทเดียวกัน หรือต่างประเภทกัน
ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คพช.กำหนด

ม.105/1

เพื่อส่งเสริมระบบสวัสดิการ

และคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์

ให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ มีอำนาจร่วมกับ สหกรณ์สมาชิก
จัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัว

(ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด)

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

รองปลัด กษ. ประธาน

ผู้แทน ก.คลัง

ผู้แทนสนง.คณะกรรมการกฤษฎีกา

ผู้แทนสนง.ปลัด กษ.

ผู้ทรงคุณวุฒิใน คพช.1คน

ขรก.จาก กสส. เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรอง นทส.
- เรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือสั่งให้ส่งเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่มอบหมาย
- กำหนดระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาอุทธรณ์

ม.128

ให้อุทธรณ์คำสั่งตาม ม.20 ม.22(3)(4) ม.71 ม.89/3ม119 ต่อคณะอุทธรณ์
ภายใน30วันนับแต่วันได้รับคำสั่ง

ให้อุทธรณ์คำสั่งตาม ม.38 ม.44 ต่อคณะอุทธรณ์
ภายใน60วันนับแต่วันได้รับคำสั่ง

**การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามคำสั่ง
เว้นแต่คณะอุทธรณ์จะเห็นสมควรให้มีการทุเลาการบังคับไว้ชั่วคราว**

ให้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายใน60วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สิ้นสุด

เพิ่มบทกำหนดโทษและอัตราโทษ

โทษ	จำคุก	ปรับ	จำ+ปรับ
1. ใช้คำว่าสหกรณ์โดยมิได้เป็นสหกรณ์	6ด.	5หมื่นบาท	++
2. ไม่มาชี้แจงหรือไม่ส่งเอกสารซึ่งสั่งตามม.17	1ปี	1แสนบาท	++
3. ขัดขวางหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่ นทส.ตามม18	1ปี	1แสนบาท	++
4. ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่ นทส.สั่งตามม.22	1ปี	1แสนบาท	++
5. ดำเนินการนอกขอบเขตของสหกรณ์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	1ปี	1แสนบาท	++
6. ดำเนินการผิดวัตถุประสงค์ และเป็นภัยอันตรายต่อประชาชน	1ปี	1แสนบาท	++
7. ไม่รักษาทรัพย์สินสหกรณ์ หรือไม่ส่งมอบให้ผู้ชำระบัญชี	-	1แสนบาท	
8. ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามม.89/2(4)-(8)ม(10)-(13)	-	1แสนบาท	
9. ไม่แก้ไขข้อบกพร่องหรือระงับการดำเนินการตามสั่งการม.89/3	2ปี	2แสนบาท	++
10. สหกรณ์กระทำผิดพรบ.กก.หรือผจก.ผู้กระทำผิดหรือทุจริต	1-5ปี	+ 5แสนบาท	

**กฎกระทรวง
การดำเนินงานและการกำกับดูแล
สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน
พ.ศ.2564**

(มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2564)

การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ให้ ก.เกษตรและสหกรณ์ หรือร่วมกับ ก.คลัง และ ธนาคารแห่งประเทศไทย

ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในเรื่องต่างๆ

โดยอาจกำหนดให้แตกต่างกันตามขนาดสหกรณ์ได้

- 1.กำหนดขนาดของสอ.และสค.
- 2.กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นของกรรมการและผู้จัดการ
- 3.กำหนดอำนาจหน้าที่ของBoard
- 4.การให้กู้และการให้สินเชื่อ
- 5.การรับฝากเงิน การก่อกหนี้และภาระผูกพัน รวมถึงการกู้ยืมเงิน หรือการค้าประกัน
- 6.การดำรงเงินกองทุน
- 7.การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
- 8.การฝากเงินหรือการลงทุน

- 9.การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล
- 10.การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง
- 11.การจัดทำบัญชี การเปิดเผยงบการเงิน การสอบบัญชี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี
- 12.การจัดเก็บและรายงานข้อมูล
- 13.เรื่องอื่นๆที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน และการกำกับดูแล

การกำหนดขนาดของสหกรณ์

■ สหกรณ์แบ่งเป็น 2 ขนาด

- ขนาดใหญ่ : สินทรัพย์ $\geq 5,000$ ล้านบาทขึ้นไป
: ชุมนุมสหกรณ์ (สอ. + สค.) ทุกแห่ง
- ขนาดเล็ก : สินทรัพย์รวม $< 5,000$ ล้านบาท

■ บทเฉพาะกาล ข้อ 26

- ให้ นทส. ประกาศรายชื่อสหกรณ์ขนาดใหญ่ภายใน 90 วัน

การกำหนดขนาดของสหกรณ์

- **การประกาศรายชื่อสหกรณ์ขนาดใหญ่เพิ่มเติม**
 - จัดทะเบียนชุมนุมสหกรณ์ใหม่ (สอ. + สค.)
: นทส. ประกาศรายชื่อภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รับจดทะเบียน
 - สหกรณ์ขนาดเล็กมีขนาดสินทรัพย์เพิ่มขึ้น $\geq 5,000$ ล้านบาท
: นทส. ประกาศรายชื่อภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งตาม ม. 67
- **สหกรณ์ “ขนาดใหญ่” จะเปลี่ยนเป็น “ขนาดเล็ก”**
 - ขนาดสินทรัพย์ลดลง $< 5,000$ ล้านบาท เป็นเวลา 3 ปี ติดต่อกัน
 - สหกรณ์ต้องยื่นคำร้องต่อ นทส. ขอเปลี่ยนขนาด
 - หาก นทส. เห็นด้วย ให้ประกาศถอนชื่อภายใน 30 วัน

การกำหนดขนาดของสหกรณ์

- การประกาศรายชื่อสหกรณ์ขนาดใหญ่และประกาศถอนชื่อ
 - ให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
 - : Website กรมส่งเสริมสหกรณ์
 - : Website สำนักงานสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด และ สสพ. 1 - 2
 - หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ใช้การประกาศรายชื่อในที่เปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่ และ สำนักงานสาขาของสหกรณ์นั้นทุกแห่ง

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ

มาตรา 51 ให้ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอกเพื่อการนี้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะมอบหมายให้ กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้

มาตรา 51/1 ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการหรือผู้จัดการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์ ข้อบังคับของสหกรณ์ และมติที่ประชุมใหญ่ ทั้งนี้ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

- เฉพาะสหกรณ์ขนาดใหญ่ เพิ่มเติมจาก ม.51 ม. 51/1 และข้อบังคับ
 - กำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ ให้ที่ประชุมใหญ่อุบัติรวมทั้งกำกับดูแลฝ่ายจัดการดำเนินการตามนโยบาย
 - จัดให้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรมของกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์
 - จัดให้มีนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ และรายงานผลให้ที่ประชุมใหญ่ทราบ
 - กำกับดูแลฝ่ายจัดการดำเนินกิจการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
 - จัดให้มีระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบกิจการที่มีประสิทธิภาพ
 - กำกับดูแลฝ่ายจัดการรายงานเรื่องที่สำคัญของสหกรณ์

กฎกระทรวง การดำเนินงานและการกำกับดูแล
สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564

(ใช้นับฉบับนับแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2564)

ข้อ 5 ให้คณะกรรมการของสหกรณ์ขนาดใหญ่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(3) จัดให้มีนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ โดยอย่างน้อยจะต้องครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านสินเชื่อ การลงทุน สภาพคล่อง และปฏิบัติการ รวมทั้งจัดให้มีการทบทวนนโยบาย และกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการให้ที่ประชุมใหญ่ทราบ

(5) จัดให้มีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบกิจการที่มีประสิทธิภาพ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

- เฉพาะสหกรณ์ขนาดใหญ่ เพิ่มเติมจาก ม.51 ม. 51/1 และข้อบังคับ (ต่อ)
 - กำหนดนโยบายและแผนเกี่ยวกับการฝาก การลงทุน การกู้ยืมสหกรณ์อื่น/สถาบันการเงิน และการค้าประกัน เสนอให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
 - แต่งตั้งและกำหนดอำนาจหน้าที่คณะกรรมการต่าง ๆ ตามความจำเป็น
 - กำกับดูแลให้มีการจัดทำและเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยต้องเปิดเผยให้สมาชิกได้รับทราบและตรวจสอบได้
 - กำกับดูแลให้จัดส่งข้อมูลและรายงานต่าง ๆ ตามกฎหมายภายในระยะเวลา
 - ปฏิบัติตามและกำกับดูแลให้สหกรณ์ดำเนินการตามกฎหมาย

การแต่งตั้งคณะกรรมการ

■ เฉพาะสหกรณ์ขนาดใหญ่

- สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่และรับผิดชอบเฉพาะด้านได้
- แต่อย่างน้อยต้องมี “คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง”
: องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ ตามที่กำหนดในข้อบังคับสหกรณ์

■ สหกรณ์ทุกขนาด

- มีสัดส่วนการลงทุน > 20% ของทุนเรือนหุ้น+ทุนสำรอง / ลงทุน > 1,000 ลบ.
- ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการการลงทุน
: จัดทำนโยบายและแผนการลงทุน **เสนอ กกก. และที่ประชุมใหญ่อนุมัติ**
: ดูแลและจัดการการลงทุนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการลงทุน
: องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ ตามที่กำหนดในข้อบังคับสหกรณ์

เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการกำหนดข้อบังคับสหกรณ์
ที่นายทะเบียนสหกรณ์จะให้ความเห็นชอบ

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
และคณะกรรมการการลงทุน พ.ศ. 2564
(มีผลบังคับใช้ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2564)

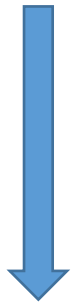

องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ที่จะกำหนดในข้อบังคับ ให้กำหนดรายการเป็นไป
ตามกรอบแนวทางที่ นทส. ให้ความเห็นชอบไว้ **ตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้**

องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการดำเนินการ

แต่งตั้ง

กรรมการดำเนินการ
(ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป)

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ประธานกรรมการ

เลขานุการ

อนุกรรมการ

คณะกรรมการดำเนินการ

อาจแต่งตั้ง

บุคคลภายนอก
ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

อนุกรรมการบริหารความเสี่ยง และอนุกรรมการการลงทุน ต้องไม่เป็นบุคคลคนเดียวกัน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

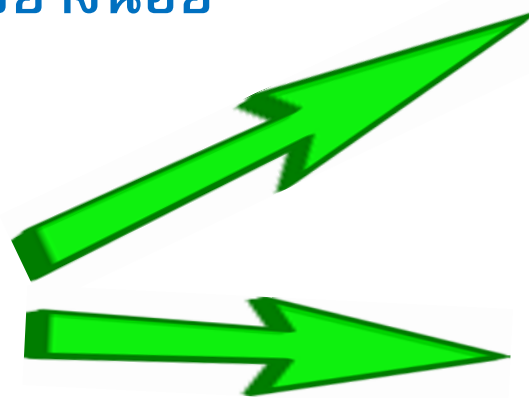
- (1) ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา โดยครอบคลุมถึง ความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ เช่น ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ การลงทุน สภาพคล่อง ปฏิบัติการ และด้านอื่น ๆ เสนอคณะกรรมการดำเนินการอนุมัติ
- (2) มีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
- (3) ประเมิน ติดตาม กำกับดูแล และทบทวนความเพียงพอของนโยบายเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (4) รายงานแผนดำเนินงานที่ควรปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนปัจจัยและปัญหาที่มีนัยสำคัญให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์
- (5) กำกับดูแลเรื่องธรรมาภิบาลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
- (6) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการดำเนินการและต่อที่ประชุมใหญ่ทราบโดยแสดงรายละเอียด ใน รายงานประจำปี
- (7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

➤ ประชุมเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย

➤ รายงานผลการปฏิบัติงาน

ที่ประชุมใหญ่

เพื่อทราบ หรืออนุมัติ

โดยแสดงในรายงานประจำปี

คณะกรรมการดำเนินการ

เพื่อทราบ หรือพิจารณา
ในการประชุมคราวถัดไป

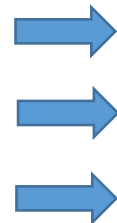
องค์ประกอบของคณะกรรมการการลงทุน

คณะกรรมการดำเนินการ

แต่งตั้ง

กรรมการดำเนินการ
(ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป)

คณะกรรมการการลงทุน

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ประธานอนุกรรมการ

เลขานุการ

อนุกรรมการ

คณะกรรมการดำเนินการ

อาจแต่งตั้ง

บุคคลภายนอก
ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

อนุกรรมการบริหารความเสี่ยง และอนุกรรมการการลงทุน ต้องไม่เป็นบุคคลคนเดียวกัน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการลงทุน

- (1) ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดนโยบายและแผนเกี่ยวกับการลงทุนประจำปีให้สอดคล้องกับนโยบายด้านการบริหารความเสี่ยงโดยรวม และเสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเพื่อเสนอให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
- (2) พิจารณาอนุมัติแผนการลงทุนและแผนจัดการการลงทุน ภายใต้ขอบเขตที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
- (3) ประเมิน ติดตาม และกำกับดูแลผลประโยชน์จากการลงทุน และจัดให้มีการควบคุมภายในที่เหมาะสม
- (4) กำกับดูแลเรื่องธรรมาภิบาลเกี่ยวกับการลงทุน
- (5) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการดำเนินการทราบและรายงานผลการปฏิบัติงานให้ที่ประชุมใหญ่ทราบในรายงานประจำปี
- (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

คณะอนุกรรมการการลงทุน

➤ ประชุมเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย

➤ รายงานผลการปฏิบัติงาน

ที่ประชุมใหญ่

เพื่อทราบ หรืออนุมัติ

โดยแสดงในรายงานประจำปี

คณะกรรมการดำเนินการ

เพื่อทราบ หรือพิจารณา
ในการประชุมคราวถัดไป

คุณสมบัติของกรรมการ

- **คุณสมบัติ** กรรมการมีคุณวุฒิการศึกษาด้านการเงิน การบัญชี การบริหารจัดการ เศรษฐศาสตร์ หรือผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่ คพช. กำหนด
 - ขนาดเล็ก อย่างน้อย 1 คน
 - ขนาดใหญ่ อย่างน้อย 3 คน
- **บทเฉพาะกาล** ข้อ 28
 - ให้สหกรณ์ดำเนินการให้มีกรรมการซึ่งมีคุณสมบัติภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่สหกรณ์นั้นมีคณะกรรมการดำเนินการชุดใหม่
 - ต้องไม่เกิน 2 ปี นับแต่วันที่กฏกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ลักษณะต้องห้ามของกรรมการและผู้จัดการ

- **ลักษณะต้องห้าม เฉพาะกรรมการและผู้จัดการของสหกรณ์ขนาดใหญ่**
 - เคยถูก ฐปท. / สำนักงาน กสท. / สำนักงาน คปภ. สั่งถอดถอนจากตำแหน่ง
 - ประกอบธุรกิจที่ผิดกฎหมาย เข้าข่ายหลอกลวงผู้อื่น / ฉ้อโกงประชาชน
 - เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
 - เป็นกรรมการ / ผู้จัดการ สหกรณ์อื่น และห้ามเป็นกรรมการชุมนุมสหกรณ์
เกินหนึ่งแห่ง
 - เป็นกรรมการดำเนินการ (พ้นจากตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์นั้นยังไม่เกิน 1 ปี)
หรือ เป็นผู้จัดการ (พ้นจากตำแหน่งกรรมการสหกรณ์นั้นยังไม่เกิน 1 ปี)
 - ผิดนัดชำระหนี้นิติบุคคลที่เป็นสมาชิกเครดิตบูโร > 90 วัน ภายใน 2 ปี
 - ผิดนัดชำระหนี้เงินต้นหรือดอกเบี้ยกับสหกรณ์ ในเวลา 2 ปีบัญชีย้อนหลัง
ถึงวันที่เลือกตั้งหรือวันทำสัญญาจ้าง

ข้อ 9 กรรมการและผู้จัดการของสหกรณ์ขนาดใหญ่ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(6) ผิดนัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 90 วันกับนิติบุคคลที่เป็นสมาชิกของบริษัท ข้อมูลเครดิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตในระยะเวลา 2 ปีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการหรือวันที่ทำสัญญาจ้างเป็นผู้จัดการหรือในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งนั้น

(8) ผิดนัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยกับสหกรณ์ที่ตนเป็นสมาชิกในระยะเวลาสองปีทางบัญชีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการหรือวันที่ทำสัญญาจ้างเป็นผู้จัดการหรือในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งนั้น

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการและผู้จัดการ

- **การจัดทำหนังสือรับรอง (เฉพาะขนาดใหญ่)**
 - กรรมการที่ได้รับเลือกตั้ง / ผู้จัดการที่ได้รับการแต่งตั้ง
 - รับรองตนเองว่ามีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม ม. 52 และไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามกฎหมายกระทรวงนี้ ยื่นต่อสหกรณ์ภายใน 7 วัน
 - หากสหกรณ์เห็นว่าไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน ให้แจ้งแก้ไขภายใน 7 วัน
- **กรณีตรวจพบภายหลังว่าต้องห้าม ให้คณะกรรมการดำเนินการ**
 - แจ้งกรรมการรายนั้นทราบ เพื่อหยุดปฏิบัติหน้าที่และพ้นจากตำแหน่งทันที
 - มีหนังสือแจ้งเหตุในการเลิกจ้างผู้จัดการทันที

พรบ.สหกรณ์ พ.ศ.2542

มาตรา 52 ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการหรือผู้จัดการ

- (1) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (2) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่
- (3) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการตามมาตรา 22(4)
- (4) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งกรรมการเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่

พรบ.สหกรณ์(ฉบับที่2) พ.ศ.2553

ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง

- (5) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้จัดการตามมาตรา 89/3 วรรคสอง
- (6) เป็นกรรมการหรือผู้จัดการในสหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา 89/3 วรรคสอง
- (7) เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด”

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการและผู้จัดการ

- **บทเฉพาะกาล** ผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนกฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้เป็นกรรมการหรือผู้จัดการต่อไปได้จนครบวาระ / ครบสัญญาจ้าง กรณี
 - เป็นกรรมการหรือผู้จัดการของสหกรณ์อื่น
 - เป็นกรรมการของชุมนุมสหกรณ์เกินกว่าหนึ่งแห่ง
 - เป็นกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์นั้นไม่เกิน 1 ปี
 - เป็นผู้จัดการซึ่งพ้นจากตำแหน่งกรรมการสหกรณ์นั้นไม่เกิน 1 ปี

หมวด 3

การดำรงเงินกองทุน

- ใช้บังคับเฉพาะชุมนุมสหกรณ์
- เงินกองทุนของชุมนุมสหกรณ์ ประกอบด้วย
 - ทุนเรือนหุ้นร้อยละ 90
 - ทุนสำรอง
- การดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์
 - ไม่ต่ำกว่า 15%
- บทเฉพาะกาล
 - กรณีต่ำกว่าที่กำหนด ให้ดำเนินการแก้ไขภายใน 3 ปี

การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล

- **การเปิดเผยข้อมูลต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อทราบ (ทุกขนาด)**
 - ผลประโยชน์และค่าตอบแทนที่กรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษาได้รับในรอบปีที่ผ่านมา แจ้งในรายงานประจำปีเป็นรายบุคคล
 - ข้อมูลการถูกร้องทุกข์กล่าวโทษ / ถูกดำเนินคดี / ถูกร้องเรียน / ถูกลงโทษ
 - รายการอื่นที่คณะกรรมการ / ที่ประชุมใหญ่ / นทส. กำหนด
- **การจัดทำรายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน** ให้จัดทำตามที่ กตส. กำหนด เพื่อเปิดเผย / จัดส่งให้แก่ นทส. และ กตส. โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก
 - ขนาดใหญ่ทุกเดือน
 - ขนาดเล็กทุก 6 เดือน

: หากยังไม่สามารถจัดทำได้ ให้ปรับปรุงระบบการทำบัญชีตามที่ กตส. กำหนด เพื่อให้ดำเนินการได้ภายใน 3 ปี

แนวทางในการแสดงรายละเอียดผลประโยชน์และค่าตอบแทน

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วขอเรียนว่า เพื่อให้สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถปฏิบัติตามกฎกระทรวง การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงขอแนะนำแนวทางปฏิบัติในการแสดงรายละเอียดผลประโยชน์และค่าตอบแทนของกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการและที่ปรึกษาของสหกรณ์ ดังนี้

ผลประโยชน์และค่าตอบแทน คือ สิ่งที่สหกรณ์ให้แก่กรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการและที่ปรึกษาสหกรณ์ที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงินก็ได้

๑. ผลประโยชน์และค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง เงินประจำตำแหน่ง ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ค่ารักษาพยาบาล เงินโบนัส ค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงรถ หรือค่าใช้จ่ายอื่น ที่ได้รับจากการทำหน้าที่นั้น

๒. ผลประโยชน์และค่าตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน สวัสดิการหรือการให้บริการต่าง ๆ เช่น เครื่องแบบกรรมการ รถรับส่ง รถประจำตำแหน่ง ค่าศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ ค่าลงทะเบียนอบรม สัมมนา การได้รับการประกันภัย เป็นต้น

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้จัดทำตัวอย่างการเปิดเผยผลประโยชน์และค่าตอบแทน เพื่อให้สหกรณ์ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล

- **การป้องกันการขัดกันของผลประโยชน์** (กรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง)
 - การให้กู้หรือให้สินเชื่อแก่กรรมการซึ่งเป็นกรรมการต้องไม่เอื้อประโยชน์ **และ** ห้ามกรรมการที่ขอกู้ / สินเชื่อ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมพิจารณา
 - การให้กู้แก่สหกรณ์อื่น ห้ามกรรมการที่เกี่ยวข้องสหกรณ์นั้นเข้าร่วมพิจารณา
 - การทำธุรกรรมต้องไม่มีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดพิเศษ
 - ไม่จ่ายเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดเกินกว่าที่พึงจ่ายตามปกติ
 - การขาย / ให้ / ให้เช่าทรัพย์สินใด ๆ รวมทั้งการรับซื้อ / เช่าทรัพย์สินใด ๆ ให้ใช้ราคาตามบัญชี / ราคาตลาด **และต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เห็นชอบก่อน**

การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล

- **การจัดการปัญหา การร้องเรียน และการเยียวยาสมาชิก**
 - จัดให้มีช่องทางร้องเรียน / แจ้งปัญหา และกำหนดระยะเวลาพิจารณา
 - จัดให้มีระบบติดตามความคืบหน้า
- **มาตรการแก้ไขปัญหาและการเยียวยาหรือชดเชยแก่สมาชิก**
 - สมาชิกที่ได้รับผลกระทบจากการระบบงาน / จนท. ของสหกรณ์
 - จัดทำให้สมาชิกทราบในที่ประชุมใหญ่ และเปิดเผยโดยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์
- **การเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดบริการทางการเงิน ถูกต้องชัดเจน ไม่เกินจริง และให้เปิดเผยโดยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์**
- **การจ่ายผลตอบแทนนอกเหนือจากดอกเบี้ย เฉพาะของก้ำนัลตามประเพณีนิยม และเป็นการทั่วไปแก่สมาชิกทุกราย**

แนวทางการจัดให้มีช่องทางให้สมาชิกสามารถแจ้งปัญหาหรือข้อร้องเรียน

๑. สหกรณ์กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาหรือข้อร้องเรียนของสมาชิก โดยกำหนดแนวทาง ขั้นตอน วิธีการตรวจสอบและการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ชัดเจน และควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๑๔ วันทำการของสหกรณ์ นับแต่วันที่สหกรณ์ได้รับแจ้งปัญหาหรือข้อร้องเรียนของสมาชิก พร้อมออกประกาศสหกรณ์แจ้งให้สมาชิกทราบโดยทั่วกัน

๒. สหกรณ์จัดให้มีช่องทางให้สมาชิกสามารถแจ้งปัญหาหรือข้อร้องเรียนได้อย่างสะดวก ตัวอย่างเช่น จัดให้มีตู้รับเรื่องเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อร้องเรียนของสมาชิกตั้งไว้ในที่เปิดเผยภายในสำนักงานสหกรณ์ หรือเปิดช่องทางให้สมาชิกสามารถแจ้งปัญหาหรือข้อร้องเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสหกรณ์ได้

๓. สหกรณ์ต้องมีคำสั่งมอบหมายกรรมการสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์รับผิดชอบในการควบคุมการรับแจ้งปัญหาหรือข้อร้องเรียนของสมาชิก โดยจัดทำทะเบียนรับแจ้งดังกล่าว แล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พิจารณา พร้อมแจ้งตอบเป็นหนังสือให้สมาชิกทราบในเบื้องต้นว่าสหกรณ์ได้รับแจ้งปัญหาหรือข้อร้องเรียนของสมาชิกแล้ว

๔. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาหรือข้อร้องเรียนของสมาชิก โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสหกรณ์กำหนด พร้อมแจ้งผลการดำเนินการเป็นหนังสือให้สมาชิกทราบ

การบัญชีและการรายงานข้อมูล

- **การจัดทำบัญชีและงบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลงบการเงิน**
 - ให้จัดทำตามระเบียบ นทส. ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์
- **การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและการปฏิบัติงานสอบบัญชีสหกรณ์**
 - ให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบที่ อดส. กำหนด

การจัดเก็บและรายงานข้อมูล

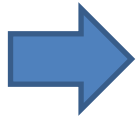
- ให้สหกรณ์จัดเก็บและรายงานข้อมูลทางการเงินต่อ นทส. ตามแบบรายงานและวิธีการที่กำหนด ดังนี้
 - งบแสดงฐานะการเงิน
 - งบกำไรขาดทุน
 - งบทดลอง
 - การลงทุนในหลักทรัพย์
 - ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและการฝากเงิน
 - เจ้าหนี้เงินกู้และผู้ฝากเงิน
 - การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
 - ฐานะสภาพคล่องสุทธิ
 - รายงานการก่อหนี้
 - การจัดชั้น ส/ท และการกันสำรอง
 - รายงานการสอบทานหนี้
 - การดำรงเงินกองทุน
 - คุณภาพลูกหนี้เงินให้กู้ยืม
 - รายการอื่นตามที่ นทส. กำหนด

บทเฉพาะกาล

บรรดาประกาศ ระเบียบ และคำสั่งที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้ จนกว่าจะมีประกาศหรือระเบียบที่ออกตามกฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

สรุปเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์

หน้าที่ความรับผิดชอบ

การวางแผน

การบริหารการเงินการลงทุน

คุณธรรม+จริยธรรม

การป้องกันการขัดกัน
ของผลประโยชน์

การควบคุมภายใน

การบริหารความเสี่ยง

คุณสมบัติที่ดี
+ ความรู้ความสามารถ

การเปิดเผยข้อมูล

การจัดการปัญหา การ
ร้องเรียนและการเยียวยา

ร่างกฎกระทรวงที่ยังไม่ออกมาอีก 6หมวด

ตามมาตรา 89/2

- (4) การให้กู้และการให้สินเชื่อ
- (5) การรับฝากเงิน การก่อกู้และภาวะผูกพัน รวมถึงการกู้ยืมเงิน หรือการค้าประกัน
- (7) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
- (8) การฝากเงินหรือการลงทุน
- (10) การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง

ตามมาตรา 60 (1)

การกำหนดอัตราเงินปันผลของสหกรณ์

Q & A

โดย อนันต์ ชาตอุประชีวิน

โทรศัพท์ 08 1942 3282

Line ID: anan5193